NATIONAAL ARCHIEF 'S–GRAVENHAGE

DELFLANDSE KLOOSTERS

TOEGANGSNUMMER 3.18.29

INVENTARISNUMMER 2

INFORMATIE VAN DE PROCUREUR–GENERAAL VAN HET HOF BETREFFENDE DE AANSPRAAK VAN HET KAPITTEL VAN GEERVLIET OP DE COLLATIE VAN DE KERK VAN CILLAARSHOEK IN HET LAND STRIJEN

1536

1 STUK

BEWERKING DOOR

ANTHONIUS VAN DER TUIJN

TE RHOON

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl

Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Voor eventuele vragen, opmerkingen en verbeteringen
(anthoniusvandertuijn@gmail.com).

Als u gegevens uit deze bewerking gebruikt voor genealogische of historische doeleinden, dient een verwijzing naar deze bewerking vermeld te worden. Bij gebruikmaking van gegevens uit deze bewerking ten behoeve van publicaties, in welke vorm dan ook, moet een adequate bronvermelding naar deze bewerking worden vermeld.

Folio 1.

Achtervolgende zekere brieven van die Mt. van de coninginne duwagiere van Hongrien, Bohemen etc. vrouwe regente etc. gescreven tot Bruijssele upten 26e julij anno 1536 an mij Willem Willemsz. procureur generael in Hollant, daer bij mij geordonneert ofte belast wordt te nemen informacie ofet die kercke van Cijlishouck in Strijen, staende is up die gronde ende aerde van die parochie van Weda ofte nijet. Soe ter cause van de collacie ofte ghifte van der voirsz. kercke van Cijlishouck geschil zoude zijn, mits dat die van tcappittel van Geervliet pretenderen hem die kerck toe te behoeren onder tdexel van een incorporatie van een kerck gelegen inde verdroncken Dortsche waert genaempt Weda, daer zij pretenderen die kerck van Cijlishouck onder gelegen te zijn, zij ick Willem Willemsz. voorsz. mits bij mij nemende Willem van Dam secretarijs gereijst vuijten Hage tot Cijlishouck, Strijen ende daer omtrent hebbe informacie daer off gedaen upte dagen ende manieren hier nae volgende.

Nr. 1 folio 1.

Gehoirt den 9e augusti anno 1536 tot Cijlishouck.

Adriaen Aertsz. oudt omtrent 40 jaeren zeijt bij zijnen eede dat hij geboeren es vuijt Sint Anthonis polder in out Strijen, maer heeft dese laeste 22 off 23 jaren gewoent in Cijlishouck ende als hij int voirsz. dorp van Cijlishouck quam wonen, twelck was doen hij zijn wijff troude geleden 23 jaeren als voeren, was aldaer pastoir heer Sijmon toegenaemt Ruijchals ende en bleeff daer boven vijf of zes jaeren. Daer na ongevaerlick nijet zoe hij doen die kerck over gaff ende doen worde aldaer pastoir Mr. Adriaen Pietersz. van Sint Geertruijdenberge die boven drie jaeren naer zijner onthout gheen pastoir daer en was. Ende daer nae quam omme die kerck te bedienen heer Cornelis van Oesterhout ende was oick een wijl tijts de kerck bedienende Mr. Pieter van der Berch nu ter tijt wonende opte Westmaes. Ende daer naer worde pastoir heer Jan Jansz. van der Stoup vuijt Strijen die welcke naer hij vier jaer pastoir geweest hadde, sterf acht oft thien weken voir Sint Jan nu een jaer geleden. Ende daer nae quam een Mr. Pieter van Waelwijck die ontrent een jaer lanck die kerck van Cijlishouck bediende ende ontrent een maent voir Sint Jan lestleden es die voirsz. kerck comen bedienen heer Heijnrick Fenijs van Dordrecht die alsnoch die cure bewaert van wegen heer Jacob Nevij canonick tot Geervliet oick van Dordrecht geboeren. Ende heeft hij wel hoeren zeggen dat heer Jan Jansz. Stoup jaerlicxs die van den cappittel van Geervliet plach vuijt te reijcken een halff pont groot, mer voer zijn tijt en weet hij nijet dat die van Geervliet ijet vuijte kerck hadden oft hem dair van onderwonden, vuijtgesondert dat hij wel heeft horen zeggen dat Mr. Pieter van der Berch tcappittel van Geervliet plach eenige penningen vuijte kerck jaerlicx te geven als thien rins guldens die hem te zwaer vielen, zoe dat hij daer vuijt scheijde gemerct die prochie van Cijlishouck zeer cleijn ende al schamel volck es die daer woenen ende en zijn gheen 40 huijsen in als die daer onder de prochie hoeren. Ende anders en weet hij nijet wije dat die kerck van Cijlishouck heeft gegeven ofte pastoeren hebben geset.

Seijt voerts dat die pastoir van Cijlishouck ontfanct jaerlicx vuijt zes huijsen ende een tuijn gelegen aenden dijck bijde kerck van Cijlishouck eenige penningen als van teen huijs thien stuvers ende tander 14 st. ende anders daer ontrent. Ende dit deur ghifte vanden K. Mt. ofte den heer van Putten, Strijen ende Gaesbeecke. Ende noch ontfanck die pastoir van Cijlishouck jaerlicx een pont groot vanden K. Mt. als die tienden in Strijen ontfangen worden zoe hij deposant altijts heeft hoeren zeggen ende heeft oeck die penningen wel gemaent vande pastoers wegen ofte coern daer voern ontfangen.

Seijt dat zoe lange hem heucht heeft Cijlishouck een prochie kerck geweest ende geleden ontrent 15 jaeren es daer een nijeuwe kerck getimmert ter wijlen dat Mr. Adriaen Pietersz. van der Berch pastoir was. Want hij deposant heeft daer calck ende steen helpen brengen ende tot onderhoudnisse vande zelve kerck ofte reparatie heeft den heere van Gaesbeecke ofte Strijen gegeven den gemeen buijeren die smaelthijenden van Cijlishouck die jaerlicxs gelden vier gulden ende somwijlen vijf gulden twelck hij deposant dit laeste jaer heeft ontfangen van de kerck ofte buijeren wegen. Ende heeft hij dickmaels van oude luijden hoeren seggen dat Cijlishouck eerst opgecomen ofte getijmmert es geweest naede groote inbrecxem vande groote Dordrechsche waert ende dat doe ter tijt arme gesellen quamen wonen aenden dijck vanden keijser daer nu die kerck van Cijleshouck bij staet ende en mach alsnoch nijemande aldaer anden dijck tijmmeren dan doer beede vanden K. Mt. of zijn gecommitteerden.

Welcken keijsers dijck begint vanden Cruijs dijck van Sint Anthonis polder int noorden ende strect tottet dorp van Strijen ende moet die K. Mt. den zelven dijck doen maicken. Welcken dijck wel lanck es nae zijn geloef drie hondert roeden ende ande oestzijde van den zelven dijck leijt tangewas van Boenavontura ende ande westzijde toudelant van Strijen. Twelck groot es alsmen gemeenlicken zeijt 1.400 morgen ende strect tgerechte van Cijlishouck nijet verder dan langes den dijck hene, want dat ande westzijde leijt wort gerecht bij die van Strijen ende ande oostzijde Boenavonture onderwinnen hem die van Strijen mede.
Seijt dat hij wel heeft hoeren zeggen van oude luijden dat inde verdoncken waert gelegen heeft een prochie kercke genaempt Weda, mer die lach al zuijtwestwaerts ande glede naer Strijen toe ende boven Weda soude Wieldrecht suijtoostwaerts gelegen zijn geweest na Zevenbergen toe, mer en weet hij deposant nijet waer tBrouct plach te leggen. Mer Strijen heeft altijt geweest voor den grooten inbrexem daert noch leijt daer Cijlishouck bij naest noertwest van daen leijt ontrent een halff vre gaens. Dan en weet nijet hoe verde dat de prochie van Weeda strectede ende voerde zelve groote inbrexem en was out Strijen geen bedijct landt ende dat gheen dat nu ande oostzijde van skeijsers dijck vuijterlanden zijn was doen bedijct landt.
Seijt dat hij wel heeft hoeren zeggen dat ande zuijtzijde van Maesdam naede Westmaese toe plach te loopen die Oude Maes, want men vint daer noch wel tot sommige plaetsen acht vaem diepte ende heeft hij deposant wel aldaer met een elger van twee kercksparren lanck, ael gestict ende gevangen. Welcke Oude Maes zoe hij heeft hoeren zeggen placht te loopen oostwaerts naede Geertruijdenberge. Voerts zoe nae Meeuwen ende Huesden toe daer noch eenige teijckenen vande oude stroem leggen daer hij deposant wel mette schuijte geweest es mer es althans zeer gedroecht.
Nr. 2 folio 3.
Pieter Adriaensz. oudt ontrent 46 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij geboeren is van Cijlishouck ende aldaer alle zijn leven gewoent heeft ende deerste pastoir die hij aldaer gekent heeft was genoemt heer Sijmon Pietersz. toegenaempt Ruijchals die langen tijt aldaer pastoir was wel twintich jaeren ende daer nae toech de zelve heer Sijmon te Remmide inden lande van Gelre, mer woent noch in Cijlishouck een zijn dochter genaempt Marijken die zijn buijerwijf es. Ende nae hem quam Mr. Adriaen Pieters zoon van der Berch nae zijnen besten onthoudt. Ende nae hem heer Cornelis van Oesterhout ende daer nae Mr. Pieter van der Berch ende nae hem heer Jan Jansz. van der Stoup vuijt Strijen die ontrent drie jaeren pastoir was ende starff opte meijedach een jaer geleden. Ende naer hem esser gecomen om de kerck te bedienen Mr. Pieter van Waelwijck dijer boven een jaer niet en bleeff ende nu Sint Jan lestleden esser gecomen die kerck bedienen heer Heijnrick Fenijs van Dordrecht ende heeft wel hoeren zeggen dat dese laeste acht oft negen jaeren Mr. Jacob Nevij ofte die canonicken van Geervliet hem onderwonden hebben van die kercke van Cijlishouck. Ende die nijeuwe achterkerck es gemaect geleden twaelff off derthien jaeren onghevaerlick, mer tcoer was al te voeren getijmmert wel twaelff jaeren ongevaerlick want tzelve hem wel geheucht ende te voeren wast een houten rijeden kerckgen dat nijet veel en docht.
Seijt dat hij dickmaels van oude luijden heeft hoeren zeggen dat voerden grooten vloet oft inbrexem vanden Dortschen waert meer dan hondert jaren geleden, Cijlishouck gheen dorp noch prochie en was maer es naederhant eerst opgecomen ende getijmmert dan Strijen was al te voeren. Ende het bedijcte landt dat nu ande westzijde leijt was doen vuijtergors ofte water ende dat nu ande oestzijde leijt ende onbedijct es was doen tprincipael bedijct lant.
Seijt dat den dijck daer Cijlishouck an staet toebehoert de K.Mt. ende moet die zelve doen maecken ende begint vande Oude Maes of gelegen ande zuijtzijde van Maesdam ende strect werts tottet dorp van Strijen ende laet hem duncken dattet selve bijde zes hondert roeden wel lanck es. Maer die prochie van Cijlishouck en strect nijet verder dan vande helft van de oude Maese totte coern moelen toe van Strijen ende en zijn daer nijet veel meer dan dertich haertsteen die al landen dijck staen. Want dat gerechte van Cijlishouck nijet over die sloeten van den dijck en strect zoe daer ande westzijde gelegen es toudelant van Strijen ende aende oestzijde Boenavonture, twelck die van Strijen berechten ende nijemant en mach an skeijsers dijck timmeren buijten consent vanden K.Mt. oft zijn gecommitteerden.
Seijt dat hij wel heeft hoeren zeggen dat inde verdroncken Dortsche waert plagen te leggen eenige dorpen ofte kercken genaemt Wieldrecht, Weede, Brouck ofte tWeelige brouck mer en weet nijet waer omtrent die selve plagen te leggen ende en heefter nijet sonderlincxs of gehoert noch en weet hoe die stromen ofte wateren hier voirtijt plegen te loopen
Nr. 3 folio 4.
Adriaen Gerijtsz. ofte Gheenen oudt ontrent 43 jaeren geboeren van Cijlishouck ende altijts daer woenachtich geweest oft in Strijen, zeijt bij zijnen eede dat doutste pastoir die hij gekent heeft in

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl
Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Cijlishouck was genaempt heer Sijmon ende nae hem quam nae zijnen besten onthout Mr. Adriaen vanden Geertruijdenberge ende geloeft dat hij boven twee ofte drie jaeren daer nijet en woende. Ende nae hem quam heere Cornelis van Oesterhout ende en woende boven twee off drie jaeren nijet. De welcken volchde eenen Mr. Lenaert vuijt Brabant dier oick nijet lanck en bleeff ende daer nae zoe hij best onthouden heeft Mr. Pieter van den Berch die vijff of zes jaeren aldaer woende ende nae hem heer Jan Jansz. van den Stoup vuijt Strijen dier bleeff zes off zeven jaeren ende sterf omtrent meij een jaer geleden. Ende nae hem quam Mr. Pieter van Waelwijck dier nijet dan een jaer en bleeff. Ende nu bedient die kerck heer Henrick Fenijs van Dordrecht dier Sint Jan lestleden gecomen es ende die voirsz. heere Sijmon heeft hem getuijge wel geseijt dat hij die kerck van Cijlishouck bediende van wegen Mr. Gerijt van Strijen, maer wijens wegen die ander pastoiren de kerck bedienen en weet hij nijet, noch wije hem die kerck gegeven heeft.
Seijt dat hij altijt gehoert heeft dat die prochie van Cijlishouck begint van de Oude halve Maes gelegen zuijtwaerts van Maesdam die nu toebedijct es ende strect tot die coern molen van Strijen, den dijck langes heen ende zijn daer tusschen dertich ende veertich huijsen al arm schamel volck ende begint de keijsers dijck die de keijser moet op zijne cost onderhouden ende doen maicken van tuijterste van Sint Anthonis polder ende strect an tdorp van Strijen toe ende tgerecht van Cijlishouck en strect niet verder dan langes den dijck wairt tlant van oude Strijen gelegen ande westzijde ende Boenavontura ande oestsijde worden berecht bij die van Strijen.
Seijt nijet te weten hoe de landen ofte stromen gelegen ofte geloopen hebben voerde groote vloet dat die Dortsche waert inne brack ende heeft wel hoeren zeggen datter eenige dorpen ofte kercken plagen te leggen genaempt Wieldrecht, Brouck ende Weda, mer hoe die gelegen hebben ende waer die strecken en heeft hij nijet up gelet. Onder geteijckent Adriaen Gerit.

Nr. 4 folio 5.

Cornelis Claesz. oudt ontrent 41 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij van Cijlishouck geboeren es ende daer altijts woenachtich geweest ende dat eerste pastoir die hij gekent heeft tot Cijlishouck was genaempt heer Sijmon die welck een wijltgen ontrent een jaer of anderhalf daer vandaen gescheijden was ende datter quam te dienen heer Jan die hij geloft van Schertogenbosch geboeren te zijn, mer doen quam heer Sijmon weder upte kerck ende nae hem een Mr. Adriaen Pietersz. van den Berch en naer hem een heer Cornelis van Oesterhout oft Mr. Pieter van den Berch. Maer weet wel dat zij beijde die kerck van Cijlishouck deen voir dander nae bedient hebben ende es oick daer geweest heer Lenaert diese boven een jaer nijet en bediende ende doen quam heer Jan van den Stoup vuijt Strijen die de kerck bediende vier off vijff jaeren ende starff upte meij dach een jaer geleden ende nae hem quam Mr. Pieter van Waelwijck die de kerck een jaer bediende ende nae hem ijsser gecomen heer Heijnrick Fenijs van Dordrecht die de kerck bedient heeft van Sint Jan lestleden tot nu toe ende heer Sijmon voirsz. heeft hem getuijge wel geseijt dat hij die kerck van Cijlishouck bediende vuijten naem ofte van wegen Mr. Gerijt vuijt Strijen die rechte pastoir was. Maer van dander en weet hij nijet te zeggen noch wije hem die kerck gegeven heeft.
Seijt dat hij zijn ouders wel heeft hoeren zeggen dat aleer die groote vloet gebuerde inde Dortsche waert geleden over de hondert jaeren, dat doen ter tijt Cijlishouck gheen dorp en was noch gheen kerck en hadde. Welck Cijlishouck een cleijne prochie es daer beneden den 40 huijsen staen ende begint de prochie vande halve Mase bij Maesdam die toegedijct es ende gaet totte coern molen toe van Strijen ende tgerechte van Cijlishouck gaet nijet dan langes den dijck, wairt tlant bewesten ende beoesten den dijck gelegen wort berecht bij die van Strijen. Ende de K. Mt. moet den dijck onderhouden ofte doen maecken ende nijemant en mach anden zelven dijck tijmmeren zonder oirloff vanden K. Mt oft zijne gecommitteerden.
Seijt dat hij wel van oude luijden heeft hoeren zeggen dat indie voirsz. verdroncken waert plagen te leggen eenige dorpen ofte kercken genaempt tBrouck ende Weda die hem gewesen worden te leggen zuijtoest waerts van de kerck van Strijen tusschen die glede ende cappekeet daer twee ofte drie huijsen staen, waer tusschen die kerck van Strijen leijt ende en compt Cijlishouck nergens nae daer bij ende leijt ontrent een mijl van daen ende anders en wist hij nijet.

Nr. 5 folio 6.

Adriana Joesten de backster oudt ontrent 67 jaren seijt bij haren eede dat zij geboeren es upte Westmaes mer heeft zedert dat zij 17 jaeren oudt was ende hijlicte gewoent tot Cijlishouck ende was doen ter tijt aldaer pastoir een genaemt heer Matheeus ende daer nae quam heer Michiel ende doen quam een genaemt heer Arijs Soetman ende daer naer heer Sijmon, daer nae Mr. Adriaen van den Berch ende zedert quamen twee ofte drie priesters die nijet lange en bleven als heer Lenaert, heer Cornelis van Oesterhout ende voorts Mr. Pieter van den Berch die nu op Westmaes woent ende heer

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl
Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan van der Stoup vuijt Strijen die een jaer doot geweest heeft, mer en weet nijet van wijns wegen zij de kerck bedienden ofte wijen hen pastoir gemaict hebbe.
Gevraecht van de gelegentheijt ofte gesteltenisse van de lande voerde groote inbrexem vanden Dordrechtsche waert, zeijt daer nijet off te weten noch en weet daer nijet zekers off.
Nr. 6 folio 6v.

Den 10e augusti ut supra in Strijen.

Heer Ghijsbrecht Dircxz. van Charloes pastoir van Westmaes out ontrent 41 jaeren seijt in verbis saterdotij zijn hant op zijn borst leggende dat hij heeft geweest negen jaeren lanck an malcanderen vice cureijt in Strijen ende scheijde van zijn vice cureijtscap Sint Jansmisse lestleden ende te voeren hadde hij dickmaels verkeert in Strijen wel acht jaeren lanck ende heeft zeer wel gekent eenen Mr. Gerit Nijeulant pastoir van Strijen die elff jaeren doot geweest es, die hem wel geseijt heeft die kercke van Cijlishouck als wesende gelegen binnen zijn prochie ofte lijnnte van Strijen tot zijn dispositie stonde, daer inne te voersien ende dat hij alsulcxs tot twee reijsen geconsenteert hadde inde pernuntiacie ofte resiguatie van de kerck van Cijlishouck als van heer Sijmon ende dander Mr. Adriaen Pietersz. die welcke pastoiren van Cijlishouck hij deposant wel gekent heeft. Ende en heeft hij nijet daer bij geweest dat Mr. Gerit consenteerde inde pernuacie ofte resiguacie van de voirsz. kerck van Cijlishouck, mer die selve Mr. Gerit, heer Sijmon ende Mr. Adriaen hebben hem deposant wel geseijt datter consent van den voirsz. Mr. Gerit als collatoer ofte hebbende die provisie omme vande zelve kerck te voersien, versocht es geweest ende nae zijnen besten onthout es wel geleden 14 off 15 jaeren dat Mr. Adriaen andie kerck van Cijlishouck quam ende bleeff daer op twee ofte drie jaeren onghevaerlick ende ontrent die zelve tijt oft een jaer voer Mr. Adriaens doot gaff die zelve Mr. Adriaen die kerck in arende Mr. Pieter vanden Berch die nu vice cureijt es upte Westmaes van wegen hem deposant. Ende zoe Mr. Adriaen daer nae onlancxs starff geprovideert ofte die gegeven een wonende tot Luijck wijens name hij deposant nu nijet en weet te noemen ende was hij deposant zelve een getuijch van die presentatie ofte collacie ende tzelve gedaen zijnde quam Mr. Jacop Nevij canonick van Geervliet ende wilde zeggen dat die disposicie van de kerck van Cijlishouck soude toebehoeren tcappittel van Geervliet ende was een wijltijts daeromme twist tusschen de zelve Mr. Gerrit ende die vorsz. Nevij oft tcappittel van Geervliet ende zoe die kerck van Cijlishouck nijet veel vuijt en brochte ofte waerdich en was, mits dattet een arme cleijne prochie es en wilde de voirsz. Mr. Gerit oft die de kerck gegeven hadde daer nijet veel costen ofte moeijten om doen. Nijettemin starff Mr. Gerit onlancxs daer nae zulcxs dat die van Geervliet zedert die tijt hem van de voirsz. kerck ondervonden hebben nijettemin alsoe Mr. Jacob Nevij die pretendeerde bij die van Geervliet gepresenteert ofte voersien te zijn van die kerck van Cijlishouck zijn institucie behoirlick nijet gehaelt en hadde vanden archidiaecke van Kempelant residerende tot Diest. Zoe heeft eenen heer Jan Jansz. van den Stoup vuijt Strijen geboeren die kerck van Cijlishouck geimpetreert jure de voluto van den voirsz. archidiaecke ofte zijne gecommitteerde ende heeft alsoe possessie van dien gecregen. Waer tegen Mr. Jacob Nevij oft tcappittel van Geervliet proces daeromme maecken wilden omme twelck ende die costen vandien te beletten accorde gemaect worde als dat heer Jan van der Stoup soude blijven pastoir mits dat hij jaerlicxs Nevij daer vuijt reijcken zoude een gouden engel of een halff pont groot. Ende es zoe heer Jan pastoer gebleven ende aldaer gestorven den eersten dach van meije anno 1525. Ende daer nae heeft die voorsz. Nevij hem weder van der kercke van Cijlishouck onderwonden ende heeft daer inne gestelt om die te bedienen Mr. Pieter van Waelwijck die een jaer de kerck bewaerde ende nu onlancxs es daer inne gecomen Heijnrick Fenijs die nu de kerck bedient.
Seijt voirts dat hij wel dickmaels heeft hoeren zeggen dat in die verdroncken Dortsche waert die in liep int jaer 1421 onder andere mede bevloeijt zijn geweest die dorpen ofte kercken van Wieldrecht, Weda ende tBrouck ende heeft dickmaels hoeren zeggen dat Weda was een dochter van Wieldrecht oft dair vuijt gesproten ende prochie kerck gemaect ende binnen hoer lijnnten gelegen te zijn. Ende es hem hier voirtijden bij den schippers wel gewesen een plaetse oestwaerts van die kerck van Strijen gelegen naer zijn goetduncken meer dan een halff mijle weechs daer zij zeijden dat die kerck van Weda gestaen hadde ende indien tselve waerachtich es geweest laet hij hem duncken dat die plaetse daer nu Cijlishouck staet verisi(nuliter?) onder Weda nijet en zoude prochien ofte behoeren alsoet te verre van dan gelegen es ende Strijen al veel naerder es, immers die jurisdictie ofte gerecht van Cijlishouck nijet verder en gaet dan langes den dijck, sulcxs dat die landen gelegen ten beijden zijden van die dijcksloeten zijn onder tgerecht van Strijen ende indien over die zelve dijcksloeten eenige menschen storven ofte enige huijsen geset worden die zouden prochien onder Strijen ende nijet onder Cijlishouck, sulcxs dat hem nijet en dunct dat Cijlishouck onder Weda soude behoeren. Ende alsulcxs es gebeurt dat int jaer ’30 lestleden als die landen van Strijen in liepen ende veel beesten ende menschen

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl
Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

verdroncken onder andere een man verdroncken lach ande westzijde over die dijcksloet, twelck es tlant van oud Strijen neffens off ontrent die kerck van Cijlishouck wijens lichaem tot Cijlishouck begraven worde deur bede van zijnen vrunden gedaen an hem deposant doen ter tijt vicecureijt tot Strijen, twelck hij deposant censenteerde ende anders zoude tlichaem tot Strijen begraven moeten zijn geweest.
Seijt dat hij wel dickmaels heeft hoeren zeggen ende bij auctentijck brieven vande kercke van Strijen bevonden heeft dat voer tvoorsz. inbrexem vande Dortsche waert die dijcken vanden lande van Strijen gemaect waeren omme te beschermen die landen oestwaerts van daen gelegen, twelck nu vuijtergorssen zijn ende de andere landen als oudt en nijeuwe Strijen die nu bedijct zijn, waeren doen ter tijt vuijterlanden, gors ofte wateren, want tlant van oude Strijen worde bedijct 10, 12 of 14 jaeren ongevaerlick naer de selve Dortsche waert inne gelopen was ende nijeuwe Strijen es bedijct nu nijet geleden boven 54 ofte 55 jaeren oft daer ontrent. Ende anders en wist hij nijet te zeggen. Onder stont gescreven heer Gijsbrecht Dirck van Zeerloes pastoer tot Westmaes onvaerdich.

Nr. 7 folio 9.

Jan Jansz. van den Stoup oudt ontrent 72 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij geboeren es van Strijen ende daer altijts gewoent heeft ende wel gekent veel ende verscheijden pastoeren of die de kerck van Cijlishouck bedient ofte bewaert hebben, als bij namen heer Adam die met een cleijn paerdeken plach te rijden ende wel 50 jaeren doot geweest es ende daer nae zijn geweest heer Matheeus, heer Michiel, eenen Soeteman, heer Zijmon, Mr. Adriaen van den Berch, Mr. Pieter van den Berch, mer en weet nijet oft zij zelver pastoiren waeren ende wie hem die kercke gegeven mochte hebben ofte nijet. Dan geleden zes oft zeven jaeren es heer Jan soen van hem getuijge geworden pastoir van Cijlishouck die de kerck bediende vijf of zes jaeren lanck ende starff opte meijdach anno ’35 ende leijt tot Cijlishouck begraven. Welcke heer Jan zijn soen getoegen was int Hof van Luijck omme die kerck te crijgen ende dit deur ingeven van Mr. Gerit Nieuwelant pastoir van Strijen. Mer sijn soen en mochte de kerck nijet met vreden houden hij en most overcomen met die van Geervliet den welcken hij jaerlicxs vuijtreijckte een halff pont groot want zij wilden zeggen dat die kerck hem toebehoerde. Mer van dese verdroncken jaeren en gaf zijn zoen nijet veel als twee oft drie braspenningen siaers. Maer voorts en weet hij daer nijet off te seggen, zoe hij hem vande geestelicke saecken nijet veel en verstont oft hem nijet veel en wilde onderwinden.
Seijt dat tvoorsz. dorp ofte prochie Cijlishouck zeer cleijn ende arm es zoe hoer jurisdictie ofte bedrijve nijet en strect dan langes den dijck want die landen an beijden zijden over den dijcksloeten gelegen behoeren onder den gerechte van Strijen ende hebben die van Strijen tselve altijts berecht zoe lange hem geheucht zonder wederzeggen van ijemande.
Seijt dat hij dickmaels heeft hoeren zeggen dat onder die verdrocken Dortsche waert die meer dan hondert jaer geleden inne gebroecken es geweest gelegen heeft een dorp ofte prochie genaempt den Brouck ende es hem noch wel kennelicken een plaetse diemen noempt den Brouck die gelegen es genouch recht oestwaerts vande kerck van Strijen of een goet vierendeel weechs ende soe voerts naede glee vuijt te sien. Ende heeft hij deposant wel 40 jaren lanck geweest heijlich geestmeester van Strijen ende jaerlicx verhuijert die voirsz. plaets, twelck es een weijnichgen lants den Brouck genaempt om vijff of zes stuvers siaers, daermen wat hoijs plach te winnen. Ende heeft wel van eenige luijden hoeren zeggen als van eenige visschers ende vogelaers dat zij aldaer eenige dootkisten gesien ende gevonden hadden. Mer van Weda dat gelegen zoude zijn geweest en weet hij nijet sonderlinxs te verclaeren. Ende heeft oick wel horen noemen Wieldrecht, mer en weet nijet waer tzelve gelegen plach te zijn.
Seijt dat hem wel geheucht dattet nieuwelant van Strijen bedijct es geweest geleden 52 off 53 jaeren. Want hijt selve gesien heeft ende heeft dickmaels hoeren zeggen dat touwelant van Strijen omtrent 14 off 15 jaeren bedijct es geweest naede inbrexem vande Dortsche waert ende voer tzelve inbrexem zoe waren die twee bedijcte landen die gelegen zijn ande westzijde vande Strijenschen dijck vuijter gorssen ofte wateren visscherijen ende vogelrijen ende die landen an doestzijde gelegen waeren bedijct die nu onbedijct voer gorssen leggen ende die oick zeer angewassen zijn binnen dertich off veertich jaeren herwaerts ende bijzonder van Boenavontura, twelck nu zeer groot es. Was over 40 jaeren nijet een voet lants. Ende anders wist hij nijet te zeggen. Ondergescreven Jan van den Stoup Jansz.

Nr. 8 folio 10.

Upten voirsz. tienden augusti smorgens bijnnen Strijen bij ons ter wijlen wij besich waeren omme dinformacie te doene, gecomen Mrs. Jan Valck deecken ende Jacop Nevije canonick van Geervliet die een briefgen ontfangen hadden zoe zij seijden van dat wijlieden alhier informacie van dese saeck doen zouden ende zijn daeromme hier gecomen ende hebben overgelevert twee copien van oude briefven daer mede sij sustineren Cijlishouck gelegen te zijn onder Weda ende dat hem mits de kerck van

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl
Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Cijlishouck toebehoeren soude. Daer aff den eersten brief begint: Wij Nicolaes heer van Putten ende van Strijen etc. in date saterdaechs voer Palmen Sonnedach anno duijsent drie hondert ende tien ende dander begonst: Wij Alijt vrouwe van Putte van Strijen etc. in date vrijdaechs nae Sinte Pieters dach ingaende ougst anno duijsent drie hondert 57 ende zeijden dat zij noch zien souden of zij andere briefven hadden hemlieden hier toe dienende die zij ons zouden overzeijnden ende begheerden die zelve oeck dat wij zouden hoeren Jan Willems vanden Mijle burgermeester tot Dordrecht ende Trispijn van Bosschuijsen rentmeester van Zuijthollant omme heur goet recht te vernemen. Ende en wisten anders zonderlincx nijemant te noemen levendich daermen kennis aff zoude mogen gecrijgen van dese saecke.

Nr. 9 folio 10v.

Sijmon Cornelisz. oudt intrent 54 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij geboeren es van Strijen ende daer altijts gewoent heft ende meest al tusschen Strijen, Dordrecht Breda ende Antwerpen ende heeft zijn vader genaempt Cornelis Pietersz. doot geweest ontrent 18 jaeren die welcke out was als hij sterf ontrent 70 jaeren. Ende heeft oick gekent zijn oude vader genaempt Pieter Claes zoen die wel 44 jaeren doot geweest es ende out was als hij sterff bijde 90 jaeren. Ende heeft hij getuijge zijn vader dicwijls hoeren zeggen dat doude vaeder van hem getuijge hadde geseijt dat hij droech voets gegaen hadde voorden inbrexem van de Dortsche waert van Strijen, tot Geertruijden Berge zonder over water te comen zoet een gehelen dijck was. Ende ter wijlen dat hij getuijge jonck was ende met zijn vader plach te vaeren, heeft hij wel gesien eenige hoge stucken van oude dijcken ende heeft daer wel up gestiaen ende gebeente van doede luijden daer up gesien ende oick eenige stucken van plancken oft dootkisten hadden geweest gevonden die gelegen waeren oostwaert van Strijer kerckhof min dan een halff mijle weechs gaende naede gleede toe die noch van daen oestwaerts leijt ende noch huijden opten dach vint men daer wel eenige oude stucken ofte voeten van dijcken, zoe die hoechte ofgespoelt es. Ende daer ontrent plach zijn vaeder hem te wesen een hoechte lants daer hij wel beesten heeft sien op gaen ende die zelver ofgehaelt, geleden ontrent twintich jaeren. Welcke plaetse zijn vader hem zeijde te wesen tkerckhof van Claes Duijnen ende ontrent een boechschoet daer van lach die voorsz. hoogen dijck die zijn vader noemde tkerckhof van den Brouck te wesen, mer van tdorp ofte kerck van Weda waer dat plach te leggen en weet hij getuijge nijet aff te spreken. Ende heeft zijn vaeder hem dickmaels wel geseijt dat die kerck van Cijlishouck gemaect zoude zijn geweest van eenige stucken gebroecken van de kerck van tBrouck ende dat die clocken vanden Brouck daer gebrocht worden ende Cijlishouck en was doen noch gheen dorp wanter lant daer ontrent en was doen noch nijet bedijct. Ende zijn vaeder heeft hem getuijge wel geseijt dat inden dijck loopende vanden Brouck nade glee toe wel 14 sluijsen laegen daer die binnen landen vuijt waterden. Ende weet hij getuijge noch die plaets wel te vinden die alsnoch de sluijsen genompt worden ende andie zuijtwestzijde vandanen leggen noch die vlieten alsoe genompt waer deur twater vuijtet lant nae die sluijsen plach toe te loopen ende anders en wist hij nijet.

Nr. 10 folio 11v.

Jan Cornelis zoon alias Mager Jan oudt omtrent 51 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij van Strijen geboeren es ende alle zijn leven aldaer gewoent heeft ende geheucht hem wel dat ande oostzijde vande kerk ende dijck van Strijen, daer nu die sluijs leijt, up een plaetse genompt den langen dam geen lant niet allen en was ende heeft die zwanen daer wel zien vangen, sulcx dat Bonaventura ende tlant daer omtrent gelegen bij sijn geheuchenisse angewassen es geweest. Ende heeft hij wel eenige stucken van dijcken sien staen een stuck weechs oestwaerts van de kerck van Strijen, als ontrent een vierendeel weechs zoe voorts naede glee toe gaende. Welcke dijcken metter tijt vergaen zijn ende hoerde zeggen dat op den dijck hadde geweest tkerckhof vanden Brouck. Ende heeft daer van joncx op ganssen eijeren gesocht. Ende heeft wel hoeren zeggen dat daer bij geweest hadde tdorp ofte kerck van Weda die zuijoostwaerts lach van Brouck. Ende was oick een ander hoichte genaempt Claes Duijnen die alle drie nijet verde van malcanderen lagen. Ende heeft hoeren zeggen dat aldaer veel sluijsen plagen te leggen zoe die verdroncken waert deur die sluijsen plach te wateren. Ende nijet meer en wist hij.

Nr. 11 folio 12.

Maerten Snellen oudt ontrent 56 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij van Strijen geboeren es ende alle zijn leven daer ghewoent heeft ende heucht hem wel dat die geladen schepen plagen te comen an Strijensche kerckhoff ende den Strijenschen dijck zoe daer gheen voerlant oft anwas en was. Ende heeft hij wel gesien over lange tijt een cleijn Houckgen lants gelegen zuijtoestwaerts up vande kerck van Strijen wel drie ofte vier hondert roeden na die glede toe, daer eenige beeste up plagen te gaen weijen ende zijn vaders paerden wel te gaen plagen. Daer hij getuijge die paerden wel of gehaelt heeft twelck gemeenlijck genompt worde den Brouck ende een bouckscoet off twee vandaen. Noch

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl

Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

oestwaerts sach hij een stuck van een dijck staen daer hij getuijge wel op geweest heeft ende aldaer beenen van dode menschen gevonden ende oick stucken van plancken dat dootkisten scheenen te wesen, twelck al oestwaerts lach naede glee toe ende scheen dien dijck oest ende west gelopen te hebben ende heeft wel Weda hoeren noemen dattet een verdroncken dorp soude wesen. Mer en weet nijet waert gelegen heeft, noch oick Wijeldrecht mede. Ende anders en wist hij nijet te deposeren. Onderscreven Ick Marten Snellensz.

Nr. 12 folio 12.

Adriaen Andriesz. oudt omtrent 52 jaeren tuijcht ende zeijt bij zijnen eede dat hij geboeren es in Rijsbert mer es mette wiege commen wonen in Strijen als hij boven een jaer nijet oudt en was ende zedert heeft hij in Strijen gewoent ende heeft veel gesien in voirtijden twee percelen van dijcken leggende oestwaert van de kerck van Strijen naede gleede toe. Ende teen stuckgen van den dijck was bewasschichen met ruijchte, twelck hij getijge wesende geleden wel 25 jaeren heijlichgeestmeester van Strijen heeft helpen verhuijren thien jaeren lanck om drie blancken tsiaers ende was tselve genoempt tBrouck. Ende tander stucke dijcxs was genoempt Claes Duijnen, twelck twee ofte drie boechschot zuijdewaerts van tBrouck lach. Ende weet nijet dat hij eenige ander stucken van dijcken gesien heeft. Ende zoe men zeijde zoe waeren daer eenige sluijsen bij tBrouck gelegen. Want hij wel heeft hoeren lesen eenige heijligeest brieven behoerende tot Strijen daer inne stont die Broucksche sluijsen daer tgemeen lant plach deur te wateren. Maer van Weda en weet hij nijet zekerlicken waert gelegen zoude hebben. Dan heeft wel gehoert datter daer ontrent gelegen zoude zijn sonder te weten oft int oest of int west oft op wat wijnden het gelegen es geweest, mer van Wijeldrecht en wist hij nijet te zeggen.

Seijt oick zeer wel te kennen Cijlishouck gelegen noertwaerts van Strijen een halff mijle weechs twelck gelegen es an skeijsers dijck daer een deel schamel volcxs woent langer den dijck, want die landen die over die dijcksloeten leggen zoe wel int west als int oeste, behoeren onder de gerechte van Strijen ende heeft tgerechte Strijen aldaer alle saecken berecht zoe lange als hem geheucht zonder eenich wederzeggen van ijemande. Ende heeft hij dickmaels schepen geweest van Strijen ende die saicken inden zelve landen vallende helpen berechten. Ende die huijsen die westwaerts van den dijck staen over die dijcksloet behoeren al inde prochie van Strijen ende nae die stucken vanden voirsz. dijckaege die hij deposant in zijn jeucht wel gesien heeft zoe scheent dat die oude dijck van Strijen gestrect hadde oestwaerts nade glede de Zwaluwe voerts nae Geetruijden berge toe.

Seijt dat wel geheucht datter nijet een ruijchte ofte gheen lant en was ande oestzijde van Strijen maer die geladen schepen mochten niet alle getijden anden dijck van Strijen comen leggen. Ende nu esser zeer groot landt an gewassen. Ende voorde grote vloet plach die Strijensche dijck te beschermen tlandt westwaerts gelegen, twelck genaempt wordt Oudstrijen ende nijeustrijen. Welck nijeuwe Strijen gelegen zuijtwaerts van out Strijen geleden 54 off 55 jaeren eerst bedijct es geweest. Ende anders en wist hij nijet te zeggen. Ondergescreven Ariaen Arisz.

Nr. 13 folio 13v.

Ten voorsz. dage gehoort die persoenen hier naer volgende tot Dordrecht.

Gerrit Pot poerter van Dordrecht oudt ontrent 68 jaeren seijt bij zijnen eede dat hij van joncx up een schipper geweest es ende heeft altijts gevaeren van Dordrecht inden Oudenbosch ende voerts over al ende ter wijlen hij noch jonck was van 15 off 16 jaeren heeft hij dichmaels eenige stucken van oude dijcken gesien die wel hoech vuijten water stonden ende heeft daer wel moer of genomen ende thuijs gebrocht om te bernen ende dit beneden de huijsen vande Lage Zwaluwe wel een boechschoet westwaerts naede glede ofte Strijen toe. Daer wel vier off vijff stucken van dijcken stonden daer twater tusschen tween deur liep ende doen tertijt stonden die huijsen vande Laege Zwaluwe noch een goet stuck westwaerts van de plaetse daerse nu staen. Ende daer tende stonden noch die stucken van dijcken als hij voeren geseijt heeft ende die zelve stucken vanden dijck lagen van malcanderen van den oesten naeden westen zoe dat oick den dijck scheen alsoe gelopen te hebben. Ende zijn vader genaempt Jan Menteltam die wel oudt was omtrent 90 jaeren eer hij sterff ende nu wel achtien jaeren doot geweest es, heeft hem wel geseijt dat die soute ofte Dortsche waert eerst inne brack op Sinte Lijsbette nacht als die groote vloet was tusschen die Laege Zwaluwe ende de gleede. Ende en weet hij niet sekerlick hoe Wieldrecht daer van daen lach. Dan geloeft dat Wijeldrecht noertoest vande Laege Zwaluwe lach omtrent die halfwegen metallen ende geheucht hem wel dat nijeu Strijen bedijct word ende heeft dickmael dope tertijt gevoert Jan van Saenen tollenaer tot Geervliet die dagelicxs plach tot Strijen te comen alsmen daer dijcte ende die van Delft plegende oick sterck te dijcken. Ende anders wist hij nijt te zeggen.

Nr. 14 folio 14v.

Den 11e augusti anno ut supra tot Dordrecht.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl

Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.

Jan van Barrij commissaris van de K.Mt. etc. out ontrent 53 jaeren seijt bij zijnen eede die hij int accepteren van zijn officie gedaen heeft dat hij zedert tjaer 1500 zestien continuelicken in Strijen ende daer ontrent verkeert heeft ende oick van te voeren zedert den jaeren 1500 dat hem bij overlijden van zijnen vaeder aldaer vuijtergorssen anbestorfven heeft, mits dien altijts naersticheijt gedaen omme te vernemen van den rechte ende heerlicheijt van Strijen ende gelegentheijt vanden plaetsen daer ontrent ende nae zijnen besten wetenscap ende zoe hij best verstaen can, bevint dat die zeedijck ten tijden vanden inbrexem van de grote Dortsche waert die geschiede anno 1421 geloopen heeft van die kerck van Strijen een weijnich zuijtoest op tot daer die gorssekens leggen genaempot Claes Duijnen, daer hij deposant noch dagelicxs up een laech water staelen van dijcken gesien heeft ende in voertijden hoeger plegen te wesen. Ende van Claes Duijnen plach den dijck oestwaerts te loopen nae een vlecxken dijcxs dat men noch met een laech water siet ende es genoemt Broucksche kerckhoff. Ende van daen liep den dijck oestwaerts naede glede ende van daen off naede Zwaluwe. Ende de glede was Wieldrecht al waer den inbrencxem eerst quam zoemen zeijt. Welck ambocht van Wieldrecht strecte noertwaerts totter Mase toe die plach te comen van Huesden, scheijdende die bisdomme van Vuijtrecht ende Luijck. Welck Wijeldrecht groot plach te zijn zoe hij bevonden heeft in een oudt boucxken hem gethoent bij eenen Jacob Quekel gescreven bij den ouden Mr. Jan Duijck ambochtsheer van Wieldrecht ontrent 28 hondert morgen. Ende noertwestwaerts van de glede ende plat noerden van den Brouck plach te leggen tdorp ofte prochie genompt Weda, mer of Weda strecte upten ouden dijck daer nu tdorp van Strijen ende tdorp van Cijlishouck up staen en zoude hij zeeckerlick nijet weten te zeggen, mer gelooft bat dat dien dijck hoerde geheel onder Strijen zoemen bij den inhouden vanden hantvesten anno 1400 zessendertich doen toude lant van Strijen vuijtgegeven was te bedijcken bevinden mach want die K. Mt. den selven dick noch moet onderhouden. Ende alsoe dinwoenders van Weda ende den Brouck naeden grooten inbrexem gheen plaets hadden te wonen heeft die heere van Strijen gracioselijck hemluijden gegont dat zij heure vierschaer ende woenstede hebben houden souden up sijnen dijck van Strijen ter tijt toe want zij hoer lant gereconvreert souden hebben, sonder dat zij over die slooten vanden selve dijck an deen off dander zijde zouden mogen gaen, streckende de zelve heure woonstede ende vierschaer vanden Strijenschen coern moelen totten Maesdam toe ende alsulcx hebben den gerechte van Strijen altijts berecht de landen ende goeden an beijde de zijden van den dijck over de dijcksloeten gelegen zonder dat die van Cijlishouck oijt hem daerof onderwonden hebben.
Seijt voerts dat Weda gelegen tusschen Wieldrecht ende den voirsz. Strijenschen dijck voor den inbrexem vanden jaere 1421 groot was ontrent negen hondert morgen lants zoe hij gesien heeft bij eene memorie rustende upte Camer vanden Rekening. Mer hoe nae ofte hoe verre de zelve negen hondert mergen quamen ande voirsz. Strijenschen dijck van Maesdam off tot voorbij de kerck van Strijen daer den driespronck es genomt den Hoennert, en weet hij nijet.
Seijt voirts dat hij hebbende gedeelt in Numans gors genomt Crom Strijen gelegen westwaerts van toude ende nijeuwe lant van Strijen, twelck geregeert worde bij Mr. Gerijt Nijeulant doen ter tijt pastoir van Strijen van den zelven pastoir wel gehoert ende dickmaels verstaen heeft dat hij als pastoir van Strijen disponeerde van de kerck van Cijlishouck ende presenteerde ofte stelde aldaer een pastoir diet hem beliefde. Ende heeft hij deposant oick in Strijen geweest ten tijde als de zelve heere Gerijt geschil creech jegens die van den cappittel van Geervliet upte presentacie vanden voirsz. cure van Cijlishouck, geleden nae zijnen besten onthout ongevaerlick twintich jaeren, maer hoe zijlieden accordeerden en weet hij nijet alsoe hij daer gheen acht up en sloech, wantet bij zijne gront niet en lach. Onderteijckent Jan van Barrij.

Dit document is afkomstig van www.hogenda.nl

Klik hier voor het totale register van Hogenda bronnen.